

เว ส สั น ต ร ช า ต ก
ต อ น ที่ ๗
(เ ส ตี จ อ อ ก บ ร ร พ ช า)

ข้าแต่เสด็จแม่ ขอพระองค์ทรงอนุญาตการบวชแก่
หม่อมฉันเถิด หม่อมฉันบริจาคนานในวังของตน ยังถูกกล่าวหาว่า
เป็นผู้เบียดเบียนทั้งตนเองและคนอื่น หม่อมฉันจะออกไปจาก
แคว้นของตน โดยประสงค์ของชาวสีพี หม่อมฉันจะเสวยทุกข์
นั้นในป่า ที่เคลื่อนด้วยพาลมฤค มีแรด และเสือเหลืองอยู่อาศัย
แล้วหม่อมฉันจักบำเพ็ญบุญทั้งหลาย

เวสสันดรชาดก ตอนที่ ๗ (เสด็จออกบรรพชา)

๑๓๓

กาลเวลากลืนกินสรรพสัตว์ เปลี่ยนแปลงสรรพสิ่ง สรรพชีวิตที่เกิดขึ้นแล้ว ล้วนบ่ยหน้าไปสู่ความแก่ ความเจ็บ และความตาย ผู้คนมากมายได้ปล่อยเวลาให้ผ่านไปอย่างไร้ค่า เหตุเพราะไม่รู้จุดหมายปลายทางของชีวิตว่า เกิดมาจากไหน มาทำไม อะไรคือเป้าหมายของชีวิต เมื่อไม่รู้จักความจริงของชีวิต จึงเวียนวนข้องเกี่ยวอยู่กับเบญจกามคุณทั้ง ๕ อันเป็นเหยื่อล่อของพญามาร ทำให้ข้องอยู่ในภพทั้ง ๓ คือ กามภพ รูปภพ อรูปภพ เวียนตายเวียนเกิดอย่างนี้มานับภพนับชาติไม่ถ้วน การทำสมาธิเจริญภาวนา หมั่นฝึกฝนใจให้สะอาดบริสุทธิ์หยุดนิ่ง เป็นประจำสม่ำเสมอ เป็นวิธีการเดียวเท่านั้นที่จะนำพานาวาชีวิตของเรา ให้หลุดพ้นจากวังวนแห่งสังสารวัฏอันยาวไกลนี้ ก้าวไปสู่พระนิพพานแดนอันเกษมที่เป็นเอกนัตบรมสุข

พระเวสสันดรโพธิสัตว์ได้กล่าวอำลา เพื่อออกบวชเป็นบรรพชิตว่า

“ข้าแต่เสด็จแม่ ขอพระองค์ทรงอนุญาตการบวชแก่หม่อมฉันเถิด หม่อมฉันบริจาคทานในวังของตน ยังถูกกล่าวหาว่า เป็นผู้เบียดเบียนทั้งตนเองและคนอื่น หม่อมฉันจะออกไปจากแคว้นของตน โดยประสงค์ของชาวสีพี หม่อมฉันจะเสวยทุกข์นั้นในป่า ที่เคลื่อนด้วยพาลมฤค มีแรด และเสือเหลืองอยู่อาศัย แล้วหม่อมฉันจักบำเพ็ญบุญทั้งหลาย”

เวสสันดรชาดก ตอนที่ ๗ (เสด็จออกบรรพชา)

๑๓๔

*ครั้งที่แล้ว ได้กล่าวถึงตอนที่พระเวสสันดร ได้ถวายสัตตสตกมหาทาน พร้อมทั้งสิ่งของอย่างอื่นมากมาย กระทั่งรถม้าที่เป็นราชพาหนะนำพาท่านออกผนวช เมื่อมีพราหมณ์ตามมาขอพระองค์ก็ให้ไป ส่วนพระองค์พร้อมด้วยพระนางมัทรี และพระโอรสพระธิดา ยอมที่จะเสด็จไปด้วยเท้าเปล่า เพียงขอให้มีโอกาสได้ทำทานเท่านั้น นี่เป็นหัวใจของพระโพธิสัตว์ ผู้หวังจะได้บรรลุพระสัพพัญญุตญาณอันประเสริฐ เมื่อพวกเขาฟังแล้ว บางท่านอาจสงสัยหรือเกิดความขัดแย้งขึ้นในใจ ไม่เข้าใจว่าทำไมต้องบริจาคทาน จนเป็นเหตุให้ตนเองต้องเดือดร้อนถึงเพียงนั้น

ความเดือดร้อนหรือไม่ขึ้นอยู่กับใจ พระโพธิสัตว์ทรงมองการณ์ไกลทรงรู้ถึงมหานิสกัสนัยยิ่งใหญ่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตกาล ท่านยอมลำบากในภพชาตินี้ เพื่อให้ได้ความสุขอันยิ่งใหญ่ในภพชาติต่อไป จนกระทั่งถึงภพชาติสุดท้าย ด้วยท่านตระหนักดีว่าสิ่งที่ท่านให้ไปนั้น จะมีผลดีต่อมวลมนุษยชาติอีกมากมาย นับไม่ถ้วน ท่านจึงยอมสละทุกอย่าง แม้ชีวิตก็ได้ ดังนั้นจะเอาตัวเราไปเปรียบกับผู้มีหัวใจกว้างขวางอย่างนั้นไม่ได้ เพราะจะไม่ต่างกับเอาน้ำในบ่อไปเทียบกับน้ำในมหาสมุทรฉะนั้น

เวสสันดรชาดก ตอนที่ ๗ (เสด็จออกบรรพชา)

๑๓๕

เมื่อพระเวสสันดรบรมโพธิสัตว์กล่าวอำลาพระราชชนกชนนี และเหล่าปราชญ์ญาติแล้ว ได้นำพระนางมัทรี และพระโอรสพระธิดา เสด็จออกเดินทางสู่เขาวงกตกันตามลำพัง ในระหว่างเดินทาง ท่านได้ประสบเหตุอัศจรรย์หลายอย่าง เช่น เมื่อพระโอรสพระธิดาทอดพระเนตรเห็นพฤษชาติเพลิงดผลในป่าใหญ่ อยากเสวยผลไม้เหล่านั้น ต้นไม้เหล่านั้นก็น้อมกิ่งลงมา ให้พระโอรสพระธิดาสามารถเด็ดเสวยได้เองอย่างง่ายดายด้วยพระนางมัทรีราชเทวีทอดพระเนตรสิ่งอัศจรรย์นี้ รู้ทันทีว่า เป็นเพราะอำนาจแห่งทานบารมีของพระเวสสันดร

เมื่อพบใครที่เดินสวนทางมา ท่านได้ไต่ถามทางไปเขาวงกต เนื่องจากเป็นสถานที่ที่ห่างไกลมาก คนที่ชำนาญทางได้แนะนำว่า ตั้งแต่เขตดุรราชธานี ถึงภูเขาศิววรรณคีรีตาละประมาณ ๕ โยชน์ ตั้งแต่สววรรณคีรีตาละถึงแม่น้ำชื่อโกนติมารา ๕ โยชน์ เดินทางไปอีก ๕ โยชน์ จะพบภูเขาศัญชนคีรี ไปอีก ๕ โยชน์ จะเป็นบ้านพราหมณ์ชื่อตุนณวิถนาลิตถ์ จากนั้นไปอีก ๑๐ โยชน์ จะถึงมาตุลนคร รวมตั้งแต่เขตดุรนครถึงแคว้นนั้นเป็น ๓๐ โยชน์ แต่เป็นเรื่องอัศจรรย์ว่า เทวดามาช่วยย่นหนทางให้ ทำให้กษัตริย์ทั้ง ๔ พระองค์ เสด็จถึงมาตุลนคร ซึ่งเป็นเมืองหลวงของแคว้นเจตวันใช้เวลาเพียงวันเดียวเท่านั้น นี่เป็นเพราะบุญ คนดินนั้นแม้มกทุกขได้ยากก็จะมีผู้คอยติดตาม

เวสสันดรชาดก ตอนที่ ๗ (เสด็จออกบรรพชา)

๑๓๖

ช่วยเหลือ ที่โบราณท่านเรียกว่า คนดีมีคู่ แต่ที่จริงเทวดาลง
รักษาต่างหาก

เมื่อกษัตริย์ทั้ง ๔ พระองค์ เสด็จถึงเจตรัฐในเวลาเย็น
สมัยนั้น มีเจ้าครองนครอยู่ในมาตุลนครถึง ๖๐,๐๐๐ พระองค์
เมื่อชาวเมืองรู้ว่า พระเวสสันดร พระนางมัทรี และพระโอรส
พระธิดาเสด็จมาด้วยเท้าเปล่า ต่างเกิดความสงสัยและพากัน
มาเข้าเฝ้า อีกทั้งได้แจ้งข่าวไปยังพระยาเจตราชทั้ง ๖๐,๐๐๐ องค์
ซึ่งทุกพระองค์ได้ให้การต้อนรับเป็นอย่างดี เหมือนหมู่ญาติ
รอคอยบุคคลที่จากไปนาน ด้วยความใจดีใจอ่อนอย่างนั้น

พระยาเจตราชทูลถามพระเวสสันดรว่า “ข้าแต่พระ-
มหาราชเจ้า พลนิกายของพระองค์อยู่ที่ไหน รถพระที่นั่งของ
พระองค์อยู่ที่ไหน พระองค์ไม่มีม้าทรง ไม่มีรถทรง เสด็จดำเนิน
มาทางไกล ถูกข้าศึกย่ำยีกระมัง จึงเสด็จมาถึงประเทศนี้”
พระเวสสันดรทรงเล่าเรื่องราวทั้งหมดที่เกิดขึ้น พระยาเจตราช
ทั้ง ๖๐,๐๐๐ องค์ ต่างทรงสงสารพระองค์ยิ่งนัก ที่ทำดีแต่ไม่มี
ใครเห็นความดี จึงพร้อมใจกันกราบทูลว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้
ประเสริฐ ขอเชิญเสด็จประทับ ณ เจตรัฐนี้ พวกหม่อมฉันจะไป
เฝ้าพระราชบิดาของพระองค์ เพื่อทูลขอโทษ และแจ้งให้ทราบ
ว่าพระองค์ไม่ได้มีความผิดอะไรเลย”

เวสสันดรชาดก ตอนที่ ๗ (เสด็จออกบรรพชา)

๑๓๖

พระเวสสันดรทรงห้ามปราชญ์เหล่านั้น ที่พระองค์ต้องถูกเนรเทศออกนอกเมือง เป็นเพราะความไม่เข้าใจของชาวเมืองสีพี หาใช่เป็นความผิดของพระราชบิดาไม่ เมื่อเป็นเช่นนั้น พระยาเจตราชทั้งหลายก็ยังยินยอมพร้อมใจที่จะถวายราชสมบัติให้กับพระเวสสันดรเพื่อเป็นเจ้าครองนครปกครองดูแลพวกตน แต่ท่านก็ไม่ได้ปรารถนา เพียงแค่ขอพักอาศัยที่เมืองนี้เพียงคืนเดียวเท่านั้น วันรุ่งขึ้นก็จะพากันออกเดินทางต่อเพื่อบำเพ็ญพรตอยู่ในป่าตามลำพัง

เมื่อพระยาเจตราชทั้งหลายไม่สามารถชักชวนพระองค์ให้เสวยราชสมบัติในมาตุลอนครได้ จึงพากันสร้างศาลาอย่างดีถวายเป็นที่พักอาศัยหนึ่งราตรี จากนั้นกษัตริย์ทั้ง ๔ พระองค์ก็เสด็จออกเดินทางไกล โดยมีกษัตริย์ ๖๐,๐๐๐ พระองค์ พร้อมด้วยเหล่าอำมาตย์ ข้าราชการบริพารมากมายเสด็จตามไปส่งถึง ๑๕ โยชน์ นับเป็นการออกบวชอย่างมีเกียรติ ด้วยอานุภาพบุญของท่าน แม้จะเป็นหนทางไกลแต่ใช้เวลาเพียงไม่กี่ชั่วโมงก็ถึงปากทางเข้าป่าใหญ่ พระยาเจตราชได้แต่งตั้งนายพรานคนหนึ่งชื่อเจตบุตร รักษาทางเข้าป่าใหญ่ จะได้ไม่มีใครมารบกวนหรือประทุษร้ายกษัตริย์ทั้ง ๔ พระองค์ได้ หลังจากนั้นชักชวนกันเสด็จกลับเข้าเมือง

เวสสันดรชาดก ตอนที่ ๗ (เสด็จออกบรรพชา)

๑๓๘

เมื่อพระเวสสันดรพร้อมด้วยพระราชโอรส พระราชธิดา และพระราชเทวี เสด็จถึงภูเขาคันธมาทน์ก็ได้ประทับพักผ่อน ชั่วครู่ และออกเดินทางต่อไปยังเชิงเขาวิบุลบรรพต ทรงประสพ สิ่งต่างๆ ที่น่ารื่นรมย์ใจตลอดทาง แม้จะมีสัตว์ป่ามากมาย แต่สัตว์ ทุกจำพวกต่างแสดงอาการเป็นมิตร พระโอรสพระธิดาทั้งสอง พากันเล่นสนุกสนานอย่างเบิกบาน ทรงเดินทางเข้าป่าลึก ไปเรื่อยๆ ไม่มีใครรู้สึกว่าจะเหนื่อยหรือกังวลใจ มีแต่ความโล่งโปร่งใจ มองไปทางไหนก็เห็นป่าไม้ ภูเขา ลำธาร ที่สวยงามดั่งงาม

ขณะนั้น พิกพของท้าวลักกเทวราชแสดงอาการร้อน ท้าวลักกะพิจารณาแล้ว ทรงรู้ถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จึงตรัส เรียกวิสสุกรรมเทพบุตรมาเข้าเฝ้า เพื่อให้ไปสร้างอาศรมที่เขา- วงกต วิสสุกรรมเทพบุตรรับเทวบัญชาแล้ว รีบลงจากเทวโลก ไปแสวงหาสถานที่อันน่ารื่นรมย์ เนรมิตบรรณศาลา ๒ หลัง ที่ จงกรม ๒ แห่ง ที่พักกลางคืน ที่พักกลางวัน และได้เตรียม บริหารสำหรับไว้ใช้ จากนั้นได้จารึกอักษรไว้ว่า “ท่านผู้หนึ่งผู้ใด ใครจะบวชก็จงใช้บริหารเหล่านี้” พร้อมกับห้ามเหล่าอมนุษย์ หมูเนื้อหมูนก ที่มีเสียงดังรบกวนเข้ามาใกล้

นี่เป็นช่วงเวลาแห่งการสร้างมหาทานบารมี และ เนกขัมมบารมีของพระโพธิสัตว์ของเรา แม้จะประสบความทุกข์

เวสสันดรชาดก ตอนที่ ๗ (เสด็จออกบรรพชา)

๑๓๕

เพราะการบริจาคทานในสิ่งที่คุณอื่นไม่กล้าคิดกล้าทำ แต่การกระทำของพระองค์อยู่ในสายตาของสวรรค์ และของผู้รู้ทั้งหลาย ท่านจึงได้รับความช่วยเหลือให้แคล้วคลาดจากภัยอันตรายต่างๆ แม้ท่านจะออกบวชแล้ว ท่านก็ยังบริจาคทานต่อไปอีก เรื่องราวจะเป็นอย่างไรต่อไป ก็ให้ติดตามกันคราวหน้า และอย่าลืมหมั่นสวดตัวของเรา หมั่นชวนชวนสร้างบารมีตามแบบอย่างของพระโพธิสัตว์ หมั่นสั่งสมบุญเจริญสมาธิภาวนาให้เต็มที่กันทุกคน

